

هوالحکیم

دانشکده مجازی و قطب علمی آموزش الکترونیکی پیشرفته در علوم پزشکی
معاونت آموزشی دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی شیراز

طرح دوره « برنامه ریزی و ارزشیابی مراقبتهای پرستاری سلامت جامعه »

جدول شماره ۱: اطلاعات کلی درس

اطلاعات درس		
نام درس: برنامه ریزی و ارزشیابی مراقبتهای پرستاری سلامت جامعه	تعداد واحد: ۲ (۱/۵ واحد نظری + ۰/۵ واحد کارآموزی)	
گروه هدف: دانشجویان کارشناسی ارشد پرستاری سلامت جامعه	پیش نیاز درس: یا همزمان با نظریه ها و مدل‌های پرستاری سلامت جامعه و کاربرد آن، اپیدمیولوژی پیشرفته	
گروه آموزشی ارائه دهنده درس: پرستاری سلامت جامعه و سالمندی	شماره درس: ۱۴۰۲۰۶	
اطلاعات استاد مسئول درس		
نام و نام خانوادگی: فاطمه ویزشفر	مرتبه علمی: دانشیار	گروه آموزشی: پرستاری
اطلاعات تماس:		
<ul style="list-style-type: none"> نشانی محل کار: دانشکده پرستاری و مامایی حضرت فاطمه(س) ایمیل: vizeshfar@yahoo.com تلفن محل کار: ۳۶۴۷۴۲۵۸ داخلی ۱۱۶ ساعات دسترسی به استاد: دوشنبه ها ساعت ۱۵-۱۳ 		

جدول شماره ۲: معرفی درس

معرفی درس (با توجه به اهداف کاربردی)
<p>این درس شامل ۱،۵ واحد نظری ۰،۵ واحد کارآموزی است؛ محتوای این درس مبانی نظری و عملی برنامه ریزی و ارزشیابی مراقبت های پرستاری برای سلامت جامعه می باشد و مهارت های لازم برای انجام مداخلات جامعه نگر در گروه‌های مختلف جامعه را فراهم می کند. در این درس دانشجویان با ویژگی ها و اصول برنامه ریزی و مدل‌های ارزشیابی مختلف و استراتژی های لازم در راستای بهبود و ارتقاء سلامت جامعه در عرصه های مختلف بهداشتی آشنا شوند. در این درس علاوه بر پرداختن به مفاهیم ارزشیابی، مدل‌های مختلف ارزشیابی هم مورد بررسی قرار گرفته و جنبه های کاربردی آن نیز تجزیه و تحلیل می گردد. بدین ترتیب دانشجویان به عنوان اعضای تیم بهداشت و درمان قادر خواهند بود با استفاده از مدل مناسب برنامه آموزشی را اجرا و ارزشیابی نمایند و آموزشهای موثری را ارائه دهند قابل ذکر است که در این درس دانشجویان نسبت به روشهای مناسب ارتقاء سلامت جامعه در زمینه کار تیم بهداشتی حساس شده و نحوه انجام طراحی، اجرا و ارزشیابی برنامه های بهداشتی را تجربه و تمرین می کنند تا بدین شیوه نحوه برنامه ریزی خدمات بهبود سلامت و کیفیت زندگی در سطح جامعه در آنها تقویت شود. مواردی چون: مفاهیم ارزشیابی، برنامه ریزی استراتژیک، نیاز سنجی و اجرای برنامه ریزی های بهداشتی و مبانی و چگونگی طراحی ارزشیابی یک برنامه با مدل‌هایی چون مدل کرک پاتریک، سیپ، پرسید-پروسید، مدل‌های مبتنی بر جامعه از آن جمله می باشد. در کنار ارائه محتوا و در این راستا آموزش ها و ارائه مبانی در قالب مجازی، تکالیفی در سامانه نوید ارائه خواهد شد و از شما دانشجویان درخواست می گردد با توجه به محتوای ارائه شده و منابع معرفی شده به بحث و گفتگو در خصوص محتوا بپردازید. همچنین انتظار می رود مباحثی را در قالب سمینار کلاسی و انجام پروژه میدانی ضمن بررسی مطالعات انجام داده و ارائه نمایید</p>

اهداف درس

هدف کلی: کسب دانش و مهارت در زمینه نیاز سنجی، بررسی مسائل، طراحی، اجرا و ارزشیابی برنامه های سلامت جامعه به منظور ارتقای سلامت جامعه

اهداف اختصاصی

اهداف شناختی

- ۱) مفاهیم مهم ارزشیابی را توضیح دهد
- ۲) انواع برنامه ریزی در حوزه سلامت را مقایسه نماید
- ۳) روشهای بررسی نیازها و مسائل، الویتهای جمعیت و جمع آوری داده ها در پرستاری سلامت جامعه را ارزیابی کند
- ۴) مدل ارزشیابی (Kirkpatrick) در پرستاری سلامت جامعه را نقد نماید
- ۵) مدل ارزشیابی (سیپ CIPP) در پرستاری سلامت جامعه را نقد نماید
- ۶) مدل ارزشیابی (پرسید-پرو سید) PRECEDE - PROCEED پرستاری سلامت جامعه را نقد نماید
- ۷) مدل ارزشیابی (PATCH, MATCH) در پرستاری سلامت جامعه را نقد نماید
- ۸) مدل ارزشیابی (سینرژی Synergy) در پرستاری سلامت جامعه را نقد نماید
- ۹) مدل ارزشیابی کانوا Kano model در پرستاری سلامت جامعه را نقد نماید
- ۱۰) مدل ارزشیابی سرواکوال Servqual در پرستاری سلامت جامعه را نقد نماید
- ۱۱) برنامه های مبتنی بر پیشگیری از بیماریهای خاص غیر واگیر در سیستم بهداشت ایران و جهان را مقایسه نماید
- ۱۲) روش گزارش نویسی و ارائه گزارش یک برنامه سلامت جامعه را شرح دهد

اهداف مهارتی

- ۱۳) ابزار های تعیین نیازهای گروههای مختلف جامعه بکار برد
- ۱۴) یک برنامه سلامت جامعه طراحی و اجرا نماید
- ۱۵) یک برنامه سلامت جامعه را ارزیابی نماید

اهداف نگرشی

- ۱۶) رعایت اصول اخلاقی در تمام مراحل طراحی، اجرا و ارزیابی برنامه مبتنی بر مدل های ارزشیابی
- ۱۷) رعایت حقوق مددجویان جامعه در تمامی مراحل اجرا و ارزشیابی برنامه

روش ارائه درس

راهبرد آموزشی

این درس به شیوه تدریس مشارکتی و با رویکرد آموزشی یادگیری ترکیبی **Blended Learning** ارائه می شود. در شرایط عادی حدود ۷۰ درصد درس به شیوه حضوری و ۳۰ درصد با استفاده از شیوه های الکترونیکی ارائه می شود (شامل ابزارهای تعاملی سامانه مدیریت یادگیری نوید)، تکالیف و فعالیت های یادگیری، تالار گفتگو، خودآزمون ها و ... و نیز کلاس مجازی برای رفع اشکال و ارتباطات تعاملی مستمر با استاد. کلیه محتواها و منابع آموزشی، خودآزمون ها و تکالیف و .. بر روی سیستم مدیریت یادگیری نوید یا سیستم مشابه ارائه می شود. و نیز استفاده از شبکه های مجازی و ایمیل خواهد بود.

کار آموزی

حضور در عرصه و بررسی نیازهای سلامتی یک جامعه. ارزیابی خطرات سلامت جامعه در یک منطقه، ارزیابی وضعیت سلامت عمومی جامعه، الویت بندی نیازها، برنامه ریزی و تدوین برنامه مراقبت سلامت، اجرا و ارزشیابی برنامه

عرصه ها: مراکز سلامت جامعه، مراکز مراقبت در منزل، مراکز طب تسکینی مبتنی بر منزل، واحدهای مراقبت در منزل مستقر در بیمارستان، مراکز مشاوره بیماریهای رفتاری، مراکز حمایت از بیماران ضایعه نخاعی، سراهای محله، مراکز توانمند سازی سالمندان، سرای سالمندان، مدارس، مساجد، واحد های بهداشتی زندانها، مراکز توانبخشی و نو توانی، اورژانس اجتماعی (۱۲۳)، مراکز حمایت از کودکان بی سرپرست یا بد سرپرست، زنان خیابانی، افراد بی خانمان (کارتن خواب) و .....

روش تدریس حضوری

سخنرانی کوتاه استاد، بحث و گفتگو، نقد مقالات و ارائه کنفرانس های کلاسی توسط دانشجویان همراه با بازخورد و نقش هدایتگر استاد

روش تدریس الکترونیکی

ارائه کنفرانس به شیوه وینار و زورنال کلاب مجازی **Cased Based Discussion** شیوه های هم زمان: مقالات پژوهشی شیوه های غیر همزمان: به اشتراک گذاری محتواها و منابع، ارائه تکالیف و فعالیت های یادگیری، سایر روشها در صورت نیاز

منابع آموزشی

منابع آموزشی اصلی

- James F McKeniz, Brad L Neiger, Jan L Smeltzer. Planning, Implementing, and
- Evaluating Health Promotion Programs: a Primer. San Francisco: Pearson/Benjamin Cummings. last edition
- Ronald Labonte & Glenn Laverack. Health Promotion in action, Palgrave Macmillan, last edition
- Glenn Laverack. Health Promotion Practice (Building Empowered Communities), OZ Graf. S.A. last edition
- بازرگان هرندی، عباس، ارزشیابی آموزشی: مفاهیم الگوها و فرایند عملیاتی، سازمان مطالعه و تدوین کتب علوم انسانی دانشگاهها (سمت)؛ تهران
- مکنزی، جیمز اف، مبانی برنامه ریزی، اجرا و ارزشیابی: برنامه های ارتقا سلامت، جامعه نگر؛ تهران - ۳۶۲ص: مرجع درسی برنامه ی آموزش کارشناسی ارشد پرستاری سلامت جامعه مصوب وزارت بهداشت

منابع آموزشی کمکی

- Allender , Judith Ann, Community and public health nursing promoting the public's health, Wolters kluwer ; Philadelphia, ۲۰۱۸
- Nies , Mary A. Community/ public health nursing promoting the health of populations, Elsevier Saunders ; St. Louis - ۶۹۳ p. : Rev. ed. of: Community/ public health nursing practice. ۲۰۱۹

تجهیزات و امکانات آموزشی

- ویدئو پروژکتور
- دسترسی به سامانه نوید و دسترسی به کلاس مجازی
- شبکه های اجتماعی و پیام رسانهای متنی

نمره	شیوه ارزشیابی دانشجو	نوع ارزشیابی
۲	• شرکت فعال در جلسات کلاسی	ارزشیابی تکوینی (میان دوره)
۳	• ارائه کنفرانس از یکی از جلسات درس (شاخص ارزشیابی: کیفیت کنفرانس، جدید بودن منابع، کیفیت ارائه، رعایت زمان در عین جامع بودن ارائه، و توانایی پاسخ به سوالات)	
۴	• امتحان پایان ترم	ارزشیابی پایانی (پایان دوره)
۱۱	• طراحی، اجرا و ارزشیابی یک برنامه سلامت جامعه (کار آموزی) (شاخص ارزشیابی: استفاده از اصول گزارش نویسی، استفاده از ابزار های مناسب در هر مرحله، انعکاس عملی سایر درسهای آموخته شده و نیز جستجو در منابع معتبر، ارائه مناسب برای سایر دانشجویان)	
	• در صورتی که دانشجویی بیش از یک کنفرانس را انتخاب نماید نمره اضافی تعلق می گیرد	
۲۰		جمع کل

ارزشیابی برنامه: لطفا در انتهای ترم برای ارزشیابی ترمی به برنامه ارائه شده از سوی تحصیلات تکمیلی مراجعه فرمایید

جدول شماره ۳: زمان بندی جلسات درس

زمان ارائه درس: ترم دوم			سال ورودی:	گروه هدف: دانشجویان کارشناسی ارشد پرستاری سلامت جامعه		
روش ارائه / رسانه	مکان	استاد	عنوان جلسات	ساعت	تاریخ	روز
حضوری	کلاس شماره ۱۲	دکتر ویزشفر	• آشنایی با درس (جزء جلسات کلاس محسوب نمی شود)			
حضوری	کلاس شماره ۱۲	دکتر ویزشفر	• مفاهیم مهم ارزشیابی			۱
حضوری	کلاس شماره ۱۲	دکتر ویزشفر	• انواع برنامه ریزی در حوزه سلامت			۲
مجازی - حضوری	کلاس شماره ۱۲	دکتر ویزشفر	• روشهای بررسی نیازها و مسائل ،الویتهای جمعیت و جمع آوری داده ها در پرستاری سلامت جامعه			۳
مجازی- حضوری	کلاس شماره ۱۲	دکتر ویزشفر	• مدل ارزشیابی (Kirkpatrick) در سلامت جامعه			۴
مجازی- حضوری	کلاس شماره ۲	دکتر ویزشفر	• مدل ارزشیابی (سیپ CIPP) در سلامت جامعه			۵
مجازی- حضوری	کلاس شماره ۱۲	دکتر ویزشفر	• مدل ارزشیابی (پرسید پرو سید) PROCEED - PRECEDE در سلامت جامعه			۶
مجازی- حضوری	کلاس شماره ۱۲	دکتر ویزشفر	• مدل ارزشیابی (PATCH, MATCH) در سلامت جامعه			۷
مجازی- حضوری	کلاس شماره ۱۲	دکتر ویزشفر	• مدل ارزشیابی (سینرژی) Synergy در سلامت جامعه			۸
مجازی- حضوری	کلاس شماره ۱۲	دکتر ویزشفر	• مدل ارزشیابی کانو Kano model در سلامت جامعه			۹
مجازی- حضوری	کلاس شماره ۱۲	دکتر ویزشفر	• مدل ارزشیابی Servqual سروکوال در سلامت جامعه			۱۰
مجازی- حضوری	کلاس شماره ۱۲	دکتر ویزشفر	• برنامه های مبتنی بر پیشگیری از بیماریهای خاص غیر واگیر در سیستم بهداشت ایران و جهان			۱۱
مجازی- حضوری	کلاس شماره ۱۲	دکتر ویزشفر	• روش گزارش نویسی و ارائه گزارش یک برنامه سلامت جامعه			۱۲
حضوری	دانشکده پرستاری شیراز	دکتر ویزشفر	• ارائه گزارش کار آموزی (هر دانشجو ۲۵ دقیقه)			۱۳